

ARCTIC PAPER

**SIŁA PAPIERU,
SIŁA DOŚWIADCZENIA**

**30 LAT OD PRYWATYZACJI
KOSTRZYŃSKIEJ PAPIERNI.**

Sala konferencyjna (1 piętro)

Powierzchnia: 90 m²

USTAWIENIE:

 Teatralne
50 osób

 Podkowa
22 osoby

 Szkolne
30 osób

WYPOSAŻENIE:

- mikrofony: 2 szt. bezprzewodowe
- Nagłośnienie sufitowe
- Projektor: na stałe
- Internet: WiFi
- Mównica

CENA:

do 4 h: 500 zł+VAT
do 8 h: 900 zł+VAT

Sala konferencyjna (parter)

Powierzchnia: 45 m²

USTAWIENIE:

 Stół
prezydencki
20 osób

WYPOSAŻENIE:

- Nagłośnienie sufitowe
- Projektor: na stałe
- Tablica interaktywna
- Internet: WiFi

CENA:

do 4 h: 500 zł+VAT
do 8 h: 900 zł+VAT

Sala konferencyjna (Poziom -1)

Powierzchnia: 25 m²

USTAWIENIE:

 Stół
prezydencki
12 osób

WYPOSAŻENIE:

- Projektor i ekran LED
- Internet: WiFi

CENA:

do 4 h: 300 zł+VAT
do 8 h: 500 zł+VAT

Patio

Powierzchnia: 30 m²

USTAWIENIE:

 Stół
prezydencki
20 osób

WYPOSAŻENIE:

- Stoły i krzesła
- Prąd
- Oświetlenie

CENA:

do 4 h: 300 zł+VAT
do 8 h: 500 zł+VAT

Szanowni Państwo

Wielkimi krokami zbliża się tegoroczna gala finałowa Lubuskiego Lidera Biznesu. Intensywnie przygotowujemy się do tego wydarzenia. Do XIV edycji swój akces zgłosiło 50 przedsiębiorstw z całego regionu, które przeszły wnikliwą analizę Kapituły Konkursu. Laureatów poznamy już 19 października w Teatrze Lubuskim w Zielonej Górze. Wówczas dowiedzie się Państwo, kto został liderem biznesu, kim są najwięksi lubuscy innowatorzy, które firmy najlepiej wdrażają ideę zielonej gospodarki, a kto ma w DNA gen społecznej odpowiedzialności biznesu. Już dziś serdecznie zapraszam do

udziału w naszej gali, którą uświetni Jazz Club Trio Sz waj, Konarski, Brzostowski. W programie znajduje się również uroczysty bankiet, który będzie dobrą okazją do networkingu.

W ostatnich tygodniach w naszej Izbie sporo się działo. Uruchomiliśmy polsko-białoruski punkt pomocy dla przedsiębiorców. Rozpoczęliśmy także kolejną edycję Akademii Lidera. Kształtu nabiera również nasza grupa zakupowa energii elektrycznej. Oczywiście cały czas zacieśniamy współpracę z naszymi niemieckimi partnerami w zakresie zrównoważonego rozwoju i wykorzystania zielonych technologii. O wszystkich wymienionych inicjatywnych - i nie tylko - które

dziękuję się w naszym regionie przeczytacie w bieżącym numerze Głosu Przedsiębiorcy. Zapraszam do lektury.

Z poważaniem
Kamila Sz wajkowska
Dyrektor ZIPH

spis treści

Słowo wstępne	3
Współpraca na pograniczu	4
Gala Lubuskiego Lidera Biznesu	5
Biznes pod lupą	6-7
Akademia Lidera	8
Lubuski Przyjazny Pracodawca	8
Punkt obsługi dla imigrantów	9
Izba z wyróżnieniem	9
Legalizacja dokumentów w ZIPH	10
Izba z certyfikatem jakości	10
Ciekawy okres transformacji	11
Bony szkoleniowe dłużej	12
Program dla organizacji pozarządowych	12
Wywiad z Rafałem Adamczakiem, prezesem ARR S.A. w Zielonej Górze	13
30-lat Arctic Paper Kostrzyn S.A	14-15
Zawody przyszłości	17
Biznes w liczbach	18

Wydawca: Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa w Gorzowie Wlkp.

Redakcja: Tomasz Molski (redaktor naczelny), Jarosław Libelt (redaktor numeru), Robert Nowicki (skład komputerowy).

Współpracownicy: Marzena Młynarczyk, Kamila Sz wajkowska.

Opieka wydawnicza: Wydawnictwo „In Plus” (tel. 609 22 35 79), www.wydawnictwoinplus.pl

Adres: 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Kosynierów Gd yńskich 108
tel. 95 739-03-11, e-mail: info@ziph.pl, www.ziph.pl

Partnerzy Głosu Przedsiębiorcy

KRAJOWA IZBA GOSPODARCZA

Kostrzyńsko-Słubicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna

• Fundusze europejskie

20 września w Zielonej Górze przedstawiciele ZIPH uczestniczyli w kolejnym posiedzeniu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego, w którym udział wzięli również przedstawiciele Komisji Europejskiej. Najważniejszym punktem obrad było przyjęcie uchwał dot. kryteriów wyboru projektów dla przyszłych konkursów w zakresie m.in. rozwoju przedsiębiorczości, efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii. Środki dla przedsiębiorców będą dostępne zarówno w formie dotacji jak i instrumentów zwrotnych.

• Dofinansowanie do szkoleń

18 września ZIPH wspólnie z przedstawicielami Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Gorzowie zorganizowała webinar dotyczący możliwości pozyskania dofinansowania w ramach realizowanego przez Izbę projektu Lubuskie Bony Szkoleniowe. Program oferuje możliwość uzyskania dofinansowania usług szkoleniowych i doradczych dla pracowników mikro, małych i średnich firm z terenu subregionu gorzowskiego. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie internetowej: www.bony.ziph.pl

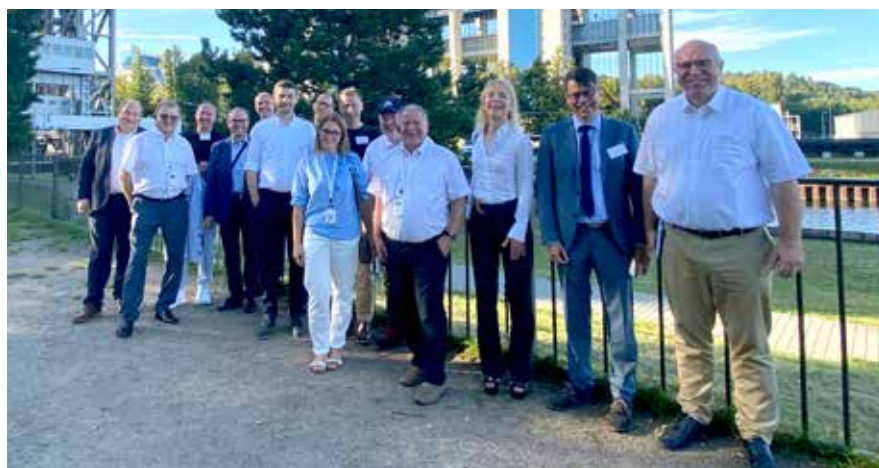

• Izbowa grupa zakupowa

25 września ZIPH zorganizowała pierwsze spotkanie dla firm zainteresowanych udziałem w grupie zakupowej energii elektrycznej w ramach izbowego klastra Go Green. Prócz samych zakupów energii Izba oferuje firmom również doradztwo w zakresie optymalizacji oraz indywidualną opiekę nad bieżącymi rachunkami. Zainteresowani udziałem w grupie zakupowej przed-

Współpraca na pograniczu

Na początku września w Brandenburgii miało miejsce dwudniowe posiedzenie władz ZIPH i IHK Ostbrandenburg. Jak co roku była to okazja to nakreślenia wspólnych planów w zakresie wsparcia biznesu po obu stronach Odry.

Gorzowska Izba współpracuje ze swoją imienniczką z Frankfurtu nad Odrą od blisko 12 lat. Przez ten czas obie instytucje zorganizowały blisko 20 różnego rodzaju przedsięwzięć gospodarczych. IHK Ostbrandenburg zrzesza ponad 40 tysięcy firm z wschodniej Brandenburgii.

Pierwszy dzień poświęcony był tematom związanym z żeglugą śródlądową. Obie delegacje wizytowały m.in. podnośnię statków Niederfinow – składającą się z unikalnego zespołu dwóch śluz windowych zlokalizowanych na 78 kilometrze Kanału Odra-Hawela.

Wiele czasu poświęcono również planom obu Izb. - Aktualnie jesteśmy na etapie planowania kolejnych wspólnych przedsięwzięć na pograniczu. Chcemy wyjść naprzeciw wyzwaniom, które stoją przed przedsiębiorcami w najbliższych latach, takich jak „zielona gospodarka” czy kształcenie zawodowe i problemy związane z rynkiem pracy. Wspólnie z naszymi partnerami z IHK Ostbrandenburg chcemy postawić na współpracę firm na pograniczu, albowiem przedsiębiorcy z obu stron Odry mogą się od siebie wiele nauczyć, a w wielu przypadkach stworzyć również regionalne łańcuchy dostaw, co wobec zmian w światowej gospodarce może być zbawienne dla biznesu w naszym regionie. Wszyscy zdajemy sobie bowiem sprawę z trudności, jakie pojawiają się na rynkach w zakresie surowców i ma-

teriałów niezbędnych dla funkcjonowania firm – mówi Kamila Sz wajkowska, dyrektor ZIPH. Podczas spotkania dyskutowano także o sytuacji gospodarczej w Brandenburgii oraz Województwie Lubuskim.

Drugi dzień poświęcono rozmowom na temat rozwoju transgranicznej infrastruktury transportowej. Obie delegacje wizytowały m.in. na placu budowy nowego mostu kolejowego na Odrze w okolicach Küstrin-Kietz i Kostrzyna nad Odrą. Następnie na zaproszenie Kostrzyńsko-Słubickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej wzięły udział w spotkaniu poświęconym planowanym i już realizowanym inwestycjom na pograniczu. Plany rozwoju infrastruktury drogowej przedstawiła dyrektor Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Irena Lutowska. Z kolei doradca wojewody lubuskiego Kazimierz Łatwiński zreferował sytuację związaną z elektryfikacją linii kolejowej 203. Aktualnie projekt jej modernizacji znajduje się na krajowej liście rezerwowej i czynione są starania związane ze zmianą projektu, tak, aby wpisana została do rządowego programu podstawowego modernizacji infrastruktury kolejowej.

Kolejne spotkanie władz obu Izb zaplanowane jest w pierwszej połowie 2024 roku w Gorzowie.

Jarosław Libelt

Gala Lubuskiego Lidera Biznesu

W tym roku już po raz 14. wyłonimy Lubuskich Liderów Biznesu. O to zaszczytne miano w tegorocznej edycji ubiega się 50 przedsiębiorstw. Laureatów poznamy podczas uroczystej gali, która będzie miała miejsce już 19 października w Teatrze Lubuskim w Zielonej Górze.

W tym roku do konkursu swój akces zgłosiło 50 przedsiębiorstw. Najliczniejszą grupę stanowią mikro przedsiębiorstwa - 21 oraz małe firmy - 14. Ponadto do konkursu zgłosiło się 9 średnich i 6 dużych podmiotów. Każde z przedsiębiorstw, które przeszło dwuetapową weryfikację zostało zakwalifikowane do kolejnego etapu i podczas gali otrzyma certyfikat Lubuskiego Lidera Biznesu na rok 2023. Ponadto trzy najlepsze firmy w każdej z kategorii wyróżnione zostaną statuetką. Kapituła wybrała także Lubuskich Liderów Innowacji. W tym roku wpłynęło 13 kandydatur. Ponadto wręczone zostaną również nagrody w kategoriach: „Społeczna Odpowiedzialność Biznesu” oraz – po raz pierwszy – „Zielona Firma”.

- *Cieszy nas, że w tych niełatwych dla gospodarki czasach, mamy w regionie firmy, które osiągają bardzo dobre rezultaty i mają się czym pochwalić. Wśród zgłoszonych kandydatur jest wiele nowych firm, które biorą udział w konkursie po raz pierwszy. Wśród nich większość to podmioty związane z tzw. zielonymi technologiami, co w jakiś sposób obrazuje tendencje w lubuskiej gospodarce. Rywalizacja w tegorocznej edycji była niezwykle wyrównana. Nasi laureaci to*

dobrze zarządzane podmioty, które mimo niesprzyjających warunków gospodarczych sukcesywnie się rozwijają i są wizytówką lubuskiego biznesu – mówi Tomasz Molski, dyrektor marketingu w ZIPH.

Lubuski Lider Biznesu to najbardziej prestiżowe przedsięwzięcie konkursowe w Lubuskiem, które docenia i wyróżnia najlepsze przedsiębiorstwa zachodniej Polski. Jego organizatorem jest Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa we współpracy z Kostrzyńsko-Ślubicką Specjalną Strefą Ekonomiczną oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Partnerami konkursu są również: Agencja Rozwoju Przemysłu, Urząd Miasta w Zielonej Górze, Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku, oraz Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze. Patronat nad konkursem niezmiennie od początku jego istnienia sprawuje Marszałek Województwa Lubuskiego.

Tegoroczna gala rozpocznie się o godzinie 13:00. Organizatorzy prócz oficjalnych uroczystości zadbali również o atrakcyjną oprawę artystyczną. Izba zaprasza do udziału wszystkich zainteresowanych. Aby wziąć udział w gali należy zarejestrować się na stronie internetowej: www.wydarzenia.ziph.pl

Marzena Młynarczyk

siębiorycy mogą uzyskać więcej informacji w biurze ZIPH. Kontakt: Tomasz Molski
T: +48 696 007 665 E: t.molski@ziph.pl

• Izbowe czwartki

Z IPH prowadzi dla firm członkowskich bezpłatne konsultacje dotyczące funduszy UE pod nazwą „Czwartki z funduszami europejskimi”. Jak nazwa wskazuje, w każdy czwartek Izbowy ekspert – Aleksandra Głazowska - udziela bezpłatnych porad dotyczących m.in. dostępnych programów i warunków pozyskania środków z funduszy Unii Europejskiej. Konsultacje odbywają się w godzinach od 11.00 do 15.00 pod numerem telefonu 512 125 480 oraz pod adresem email: biuro.centrum@op.pl.

• Izbowe ubezpieczenia

Zachęcamy do zapoznania się z ofertą ubezpieczeń grupowych skierowaną do przedsiębiorców zrzeszonych w ZIPH. Co warto podkreślić, skorzystać z niej mogą nie tylko pracownicy firm, ale również ich małżonkowie, pełnoletnie dzieci oraz partnerzy. ZIPH ma aktualnie w ofercie dwa warianty ubezpieczenia przygotowane specjalnie dla nas przez Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Unum S.A. Izbowi specjaliści, w zależności od profilu firmy, pomogą dobrać najodpowiedniejszą opcję ubezpieczenia, wypełnić niezbędne dokumenty oraz dopełnić wszystkich formalności. Przedsiębiorcy zainteresowani ofertą mogą kontaktować się z biurem Izby pod numerem telefonu: +48 535 111 217 lub drogą mailową: a.elzanowska@ziph.pl.

GALA FINAŁOWA

LUBUSKI LIDER BIZNESU

DATA: 19 PAŹDZIERNIKA 2023 | GODZINA: 13.00
MIEJSCE: TEATR LUBUSKI W ZIELONEJ GÓRZE

REJESTRACJA UDZIAŁU: WWW.WYDARZENIA.ZIPH.PL

Patronat:

Gospodarz gali:

Partnerzy biznesowi:

Środki na promocję marki

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości ogłosiła konkurs „Promocja marki innowacyjnych MŚP”. To działanie mające na celu wzmocnienie potencjału eksportowego przedsiębiorców MŚP na rynkach międzynarodowych. Środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w naborze to 155 mln zł. Wnioski będą przyjmowane od 16 października do 30 listopada 2023 r. Pomoc finansową uzyskają projekty mające na celu promocję marki produktowej przedsiębiorcy i Marki Polskiej Gospodarki, w szczególności poprzez udział jako wystawca w wydarzeniach targowych wskazanych na liście wydarzeń targowych, na których będą realizowane stoiska narodowe dla sektora, w który wpisuje się projekt oraz wyjazdowych misjach gospodarczych. O dofinansowanie mogą ubiegać się mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), prowadzące działalność gospodarczą na terytorium Polski. Środki przeznaczone na dofinansowanie projektów w naborze to 155 mln zł. Wsparcie wynosi do 50% wartości projektu, przy czym minimalna i maksymalna wartość kosztów kwalifikowanych nie są określone.

Bądź SMART

Do 30 października br. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju przyjmuje wnioski o dofinansowanie innowacyjnych projektów w konkursach „Ścieżka SMART” oraz „Ścieżka SMART na rzecz dostępności”. Obydwa nabory adresowane są do dużych przedsiębiorstw, jednak aby uzyskać wsparcie, muszą one zaplanować współpracę z MŚP w ramach projektu. W obydwu konkursach dofinansowanie można uzyskać na kompleksowe projekty z zakresu: prac B+R, wdrożeń innowacji, rozwoju infrastruktury B+R, internacjonalizacji, rozwoju kompetencji pracowników i osób zarządzających przedsiębiorstwem, cyfryzacji i zazieleniania działalności przedsiębiorstw. Realizacja modułu B+R jest obowiązkowa. Pozostałe moduły przedsiębiorca może realizować w zależności od potrzeb i specyfiki projektu. Budżet konkursu „Ścieżka SMART” wynosi 667 mln zł., a „Ścieżka SMART na rzecz dostępności” - 445 mln zł. Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

Przetarg w Żaganiu

Na 7 listopada br. wyznaczono terminy przetargów na dwa grunty zlokalizowane w strefie gospodarczej przy ul. Asnyka w Żaganiu. Największy teren o powierzchni 2,9971 ha zlokalizowany jest bezpośrednio przy wjeździe na miejską obwodnicę biegnącą drogą krajową nr 12. Grunt jest niezabudowany i niezagospodarowany, położony w sąsiedztwie zabudowy o przeznaczeniu produkcyjno-magazynowym oraz niskiej zabudowy mieszkaniowej. Zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego grunt przeznaczony jest pod zabudowę usługowo-produkcyjną z dopuszczeniem funkcji magazynowo - składowej. Przetarg odbędzie się 7 listopada 2023 r. o godz. 9.00 w siedzibie Urzędu Miasta Żagań. Cena wywoławcza wynosi 1.388.000,00 zł. Więcej informacji na temat przetargu: +48 68 477 10 35.

Nawigator biznesu

15 września w Filharmonii Gorzowskiej podczas uroczystej gali wręczono „Nawigatory MOF GW” - Nagrody Gospodarcze Prezydenta Miasta. Konkurs wyróżnia najlepszych przedsiębiorców z terenu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Gorzowa Wielkopolskiego. W kategorii „Debiut” nagrodę główną otrzymała Sauna Camp Patrycja Sinkiewicz-Kwiatkowska Marcin Raczkowski. W kategorii *Stąd Jestem* „Nawigatora MOF GW” otrzymała firma Silcare. SE Bordnetze Polska otrzymała główną nagrodę za „Biznes Świadomy Społecznie”, a laur w kategorii „Kobieta Biznesu” powędrował do Ewy Guli z Inco. W kategorii Mała Firma Roku „Nawigator MOF GW” trafił do RK Medical P. Kaczorowski K. Wieczorek, a Mecenaszem Sportu został wybrany Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Gorzowie Wielkopolskim.

Umowy o dzieło w ZUS

W pierwszym półroczu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych trafiły informacje o blisko 851 tys. zawartych umowach o dzieło. To nieco więcej niż zgłaszano w analogicznych okresach w latach 2021-2022. Najwięcej umów o dzieło w przeliczeniu na 10 tys. płatników składek zawarto w województwie śląskim (8,2 tys.), a najmniej w warmińsko-mazurskim (0,9 tys.). W Lubuskim było ich ponad 1,2 tys. Zgłosiło je 191 na każde 10 tys. płatników składek. Wykonawców umów o dzieło było 74 na każde 10 tys. ubezpieczonych z naszego województwa. Najczęściej pracowali w takich branżach jak działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (23 proc.), przetwórstwo przemysłowe (11 proc.) oraz działalność związana z kulturą i rozrywką (8 proc.). Umowy o dzieło podpisywano również z cudzoziemcami. Ich liczba wyniosła prawie 13 tys. To niemal 6 proc. wszystkich wykonawców. Natomiast liczba wszystkich umów zawartych z nimi wyniosła ponad 29 tys., co stanowi 3,46 proc. całości rynku. Najczęściej podpisywano je z obywatelami Ukrainy (43,64 proc.), Białorusi (21,96 proc.) i Niemiec (3,08 proc.).

Środki z PEFRON

Do 30 listopada 2023 r. trwa nabór wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do robót budowlanych dotyczących obiektów służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie może być przyznane przedsiębiorcom prowadzącym działalność w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych, przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie robót, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki: są właścicielami lub użytkownikami wieczystymi nieruchomości, udokumentują posiadanie środków własnych lub pozyskanych z innych źródeł na sfinansowanie kosztów realizacji zadania w wysokości nieobjętej dofinansowaniem oraz przedstawią pozwolenie na budowę lub zgłoszenie przewidziane w przepisach prawa budowlanego. Maksymalna wysokość dofinansowania wynosi 30% wartości zadania. Informacje można uzyskać pod numerem telefonu: +48 68 323 19 24.

Nagroda dla GBS Bank

Podczas wrześniowego Forum Liderów Banków Spółdzielczych, zorganizowanego w Warszawie przez Związek Banków Polskich GBS Bank z Barlinka otrzymał od ITCARD szczególne wyróżnienie – za największy obrót i obsługę wpłat w recyclerach – czyli bankomatach z zamkniętym obiegiem gotówki. Wpłacane banknoty trafiają do specjalnego modułu sprawdzającego ich jakość i autentyczność. Jeśli zostały pozytywnie zweryfikowane, lądują w kasecie, z której są pobierane przy realizacji wypłaty. Choć recyclery już od jakiegoś czasu są używane przez duże banki komercyjne, to wśród banków spółdzielczych są dostępne od 1,5. Gospodarczy Bank Spółdzielczy w Barlinku jest liderem w Polsce wśród banków spółdzielczych i przewodzi w rankingach krajowych jeśli chodzi o wykorzystanie tych urządzeń.

Jubileusz Borne Furniture

Spółka Borne Furniture obchodziła we wrześniu 20-lecie swojego istnienia. Firma posiada w Polsce dwa zakłady produkcyjne zlokalizowane w Gorzowie Wielkopolskim i Barlinku o łącznej powierzchni produkcyjnej 37 tys. m². Borne Furniture należy do niemieckiej rodzinnej firmy Klaus Borne Turenfabrik GmbH & Co. z siedzibą w Trier, która od ponad 60-ciu lat znana jest w Europie Zachodniej jako producent najnowszej generacji drzwi i ościeżnic. Od 2000 roku spółka jest wiodącym producentem mebli z płyty komórkowej dla sieci sklepów Ikea. Borne Furniture specjalizuje się w wielkoseryjnej produkcji mebli na bazie płyty komórkowej o lekkiej konstrukcji w tym zwłaszcza blatów stołowych, regałów oraz innych elementów meblowych.

Rozwój umiejętności menadżerskich

We wrześniu Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa rozpoczęła III edycję Akademii Lidera. To nowa pozycja w ofercie ZIPH, która podobnie jak to miało miejsce przy dwóch pierwszych edycjach, spotkała się z dużym zainteresowaniem lubuskich firm.

Akademia Lidera to unikalny trzymiesięczny program rozwoju umiejętności menadżerskich przygotowany z myślą o liderach, którzy pragną poszerzać swoje kompetencje oraz tych, którzy od niedawna znajdują się na ścieżce zarządzania. W ramach 6 sesji warsztatowych prezentowane są najlepsze praktyki oraz wiedza na temat kluczowych umiejętności zarządzania. Zajęcia odbywają się w Lubuskim Centrum Przedsiębiorczości w Gorzowie Wielkopolskim w małych kameralnych grupach.

- Nasz kurs to przede wszystkim okazja do poznania i przećwiczenia kluczowych umiejętności zarządzania zespołem. Na naszych zajęciach mówimy m.in. o tym, jak budować pozytywne relacje z pracownikami, motywować czy radzić sobie w kryzysowych sytuacjach. Kameralne grupy złożone z menadżerów z różnych firm dają również niepowtarzalną okazję do wymiany do-

świadczeń, dzielenia się wiedzą oraz poszerzania samoświadomości. A zagadnienia często bywają podobne w wielu firmach: jak efektywnie organizować spotkania i narady z pracownikami lub w jaki sposób spowodować zaangażowanie i odpowiedzialność za swoją pracę czy tworzyć efektywne zespoły. W trakcie zajęć uczestnicy wspólnie starają się poprzez swoje dotychczasowe doświad-

czenia szukać rozwiązań pod okiem wieloletniego praktyka, czyli Edyty Hubskiej, która jest zarazem autorką programu – mówi Tomasz Molski z ZIPH.

Kolejna edycja Akademii Lidera zaplanowana jest na wiosnę przyszłego roku. Zainteresowani mogą zasięgnąć szczegółowych informacji pod numerem telefonu: +48 696 007 665.

Jarosław Libelt

Lubuski Przyjazny Pracodawca

Na początku września Lubuska Organizacja Pracodawców już po raz 9. wręczyła nagrody „Lubuski Przyjazny Pracodawca”. Podczas wydarzenia zorganizowanego na polu golfowym „Zawarcie” poznaliśmy laureatów tegorocznej edycji.

Nagroda ta jest wyróżnieniem przyznawanym pracodawcom wykazującym się szczególną dbałością o zachowanie standardów zarządzania i ładu korporacyjnego, troską o rozwój pracowników, ich bezpieczeństwo pracy, przejrzystą polityką informacyjną oraz aktywnymi działaniami na rzecz własnego środowiska.

Decyzją Kapituły nagrody *Lubuski Przyjazny Pracodawca* główny laur w kategorii „małych firm” otrzymało „Centrum Ogrodnicze i Motel Grzegorz Pintel” w Gorzowie. Wśród średnich przedsiębiorstw to wyróżnienie trafiło do Fabryki Domów „PREFADOM”, a w kategorii dużych firm do spółki „SPARTHERM” ze Strzelca Krajeńskich. Z grona samorządów nagroda trafiła do

Urzędu Miejskiego w Międzyrzeczu. Podczas spotkania wręczono również nagrodę specjalną. Z okazji jubileuszu 30-lecia, tytuł

honorowy otrzymała firma POL-STRAUTMANN Sp. z o.o. z Lwówka.

(TM)

Wsparcie dla imigrantów

W Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej powstał biznesowy ośrodek doradztwa dla imigrantów z Białorusi.

To między innymi skutek czerwcowej wizyty w Gorzowie wicepremiera w Zjednoczonym Gabinetcie Przejściowym Białorusi. Wówczas Paweł Łatuszka tłumaczył, z jakimi problemami borykają się przedsiębiorcy na Białorusi, w efekcie czego białoruski kapitał ucieka z kraju i szuka możliwości inwestowania w nowych miejscach - w tym w Polsce.

- Z Białorusi wyjeżdżają dziś specjaliści. To lekarze, inżynierowie, budowlanci czy informatycy. Doświadczenia polskich środowisk gospodarczych działających w warunkach wolnego rynku to szansa na tworzenie wspólnych projektów przez polskich i białoruskich przedsiębiorców, które w przyszłości mogą przynosić korzyści obu stronom – mówi Paweł Łatuszka, wicepremier w Zjednoczonym Gabinetcie Przejściowym Białorusi.

Biznesowy ośrodek doradztwa dla imigrantów z Białorusi od dziś mieści się w Lu-

buskim Centrum Przedsiębiorczości przy ulicy Kosynierów Gdyńskich w Gorzowie. W perspektywie planowane jest również utworzenie drugiego takiego punktu w Zielonej Górze.

- Na Białorusi jest wielu bardzo dobrze wykształconych ludzi, którzy prowadzą lub chcieliby prowadzić firmy, ale, niestety, reżim coraz mocniej „dokręca śrubę” i nieraz wiąże się to z zamykaniem przedsiębiorstw. Białorusini decydują się więc na emigrację. Poprzez utworzenie naszego punktu chcemy im dać wyraźny znak, że w województwie lubuskim czekamy na przedsiębiorców z Białorusi. To również szansa dla nas, jako regionu, który słabnie demograficznie. Chcemy aby powstawało tu więcej firm i pojawiało się więcej pracowników, którzy mogą znaleźć zatrudnienie w lubuskich przedsiębiorstwach – mówi Jerzy Korolewicz, prezes Zachodniej Izby Przemysłowo-Handlowej.

Ośrodek doradztwa dla imigrantów z Białorusi zapewniat będzie przede wszystkim pomoc prawną. W najbliższych dniach uruchomiona zostanie specjalna infolinia, a w perspektywie najbliższych miesięcy planowane jest również wdrożenie projektów, których celem będzie edukacja prawno-ekonomiczna

(TM)

Izba z wyróżnieniem

8 września w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gorzowie Wielkopolskim miało miejsce rozdanie nagród w ramach konkursu „Fundusze Europejskie warte zachodu”. Celem tej szlachetnej rywalizacji jest uhonorowanie najlepszych projektów realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020.

Izba została wyróżniona w kategorii „Inteligentny region” za projekt pn. „Profesjonalizacja usług ZIPH w Gorzowie Wlkp. poprzez utworzenie Lubuskiego Centrum Przedsiębiorczości”.

Droga do Lubuskiego Centrum Przedsiębiorczości

ZIPH nabyła budynek przy ul. Kosynierów Gdyńskich 108 po wielu latach starań. Wraz z początkiem 2019 roku zabytkowa Willa Jaehnego w Gorzowie trafiła w ręce Izby za sprawą wykupu od miasta. 16 października 2019 r. Prezydent Gorzowa Jacek Wójcicki i Prezes ZIPH Jerzy Korolewicz podpisali umowę partnerską, dotyczącą przygotowania i realizacji modernizacji budynku na potrzeby Lubuskiego Centrum Przedsiębiorczości. 10 czerwca 2020 r. podpisana została

z Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubuskiego umowa na dofinansowanie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Jeszcze w tym samym roku - 7 października Izba podpisała umowę z generalnym wykonawcą modernizacji Willi Carla Jaehnego - PPHU Drew-Plast Dariusz Mazowiecki z Kłodawy. Uroczyste otwarcie centrum miało miejsce 11 kwietnia ubiegłego roku.

W ramach Lubuskiego Centrum Przedsiębiorczości przedsiębiorcy z całego regionu mają możliwość korzystania z różnego rodzaju usług prorozwojowych, takich jak m.in. specjalistyczne doradztwo, legalizacja dokumentów, różnego rodzaju szkolenia i konferencje oraz audyty marketingowe. Szczegółowe informacje na temat oferty

Lubuskiego Centrum Przedsiębiorczości można znaleźć na stronie Izby pod adresem: www.ziph.pl.

Jarosław Libelt

Legalizacja dokumentów eksportowych

Punkt legalizacji dokumentów eksportowych funkcjonuje w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej od 2019 roku. O zakresie usług biura rozmawiamy z Marzeną Młynarczyk, specjalistką działu legalizacji dokumentów handlowych w ZIPH.

Kto i w jakim celu może skorzystać z usług biura legalizacji dokumentów handlowych?

- Każdy przedsiębiorca, który ma potrzebę zlegalizowania dokumentów handlowych. Dotyczy to między innymi: faktur, świadectw wydawanych przez urzędy weterynaryjne i sanitarne, świadectw pochodzenia wystawionych przez urząd celno-skarbowy czy różnych deklaracji. Dzięki naszemu centrum przedsiębiorca z lubuskiego nie musi jechać wiele kilometrów, ale w naszym biurze w Gorzowie dopełnić wszelkich formalności. Oczywiście chodzi tu o dokumenty stosowane w handlu międzynarodowym, włącznie z dokumentami autorstwa wnioskodawcy.

- W jaki sposób przebiega procedura legalizacji?

- W pierwszym kroku wnioskodawca musi dokonać swojego uwierzytelnienia. Należy więc przygotować aktualne dokumenty rejestrowe (zazwyczaj wydruk KRS lub wydruk CEIDG), aktualne zaświadczenie o nadaniu numeru REGON i potwierdzenie nadania NIP. Kolejną niezbędną rzeczą jest przedstawienie uwierzytelnionych wzorów podpisów reprezentacji wnioskodawcy. Z takim zestawem zaświadczeń można już złożyć wniosek wraz z dokumentami do legalizacji. Po stwierdzeniu kompletności i poprawności złożo-

nej dokumentacji i wniesieniu opłat upoważniony pracownik dokonuje legalizacji poprzez naniesienie pieczęci urzędowych i podpisów na dokumentach handlowych lub formularzach świadectwa.

- Na co powinno się zwrócić szczególną uwagę przygotowując się do złożenia dokumentów do legalizacji?

- Trzeba pamiętać, że zarówno wnioski, jak i przedkładane do legalizacji dokumenty, muszą być podpisane przez osoby reprezentujące wnioskodawcę zgodnie z przedstawionym wzorem podpisu. Warto jeszcze – przed złożeniem wniosku – przesłać go do nas w celu weryfikacji poprawności. Unika się w ten sposób problemów proceduralnych i oczywiście oszczędza się czas.

- O co jeszcze najczęściej pytają zainteresowani?

- O pieczętki. Pragnę podkreślić, że dokumenty są legalizowane odpowiednimi pieczęciami Krajowej Izby Gospodarczej. Warto także zaznaczyć, że wnioskodawca poza dokumentem, który pragnie zlegalizować, musi dostarczyć dodatkowy egzemplarz, który zostaje w naszym archiwum. Zdarzyło się również, że przedsiębiorca przedstawiał dokumenty nieoryginalne, ale zeskanowane. Niestety, uwierzytelniane są jedynie

oryginalnie podpisane egzemplarze. Ale o tym większość zainteresowanych z pewnością wie.

- W jaki sposób można skontaktować się z działem legalizacji dokumentów handlowych przy ZIPH?

- Zapraszam do bezpośredniego kontaktu pod numerem telefonu +48 576 550 350 w godzinach od 9:00 do 14:00. Wszystkich preferujących drogę elektroniczną zachęcam do napisania na adres: m.mlynarczyk@ziph.pl.

Rozmawiał Jarosław Libelt

Izba z certyfikatem jakości

W sierpniu bieżącego roku przeprowadzono w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej audyt odnowienia certyfikatu systemu zarządzania jakością. Audytorzy potwierdzili, że system funkcjonuje skutecznie, a Izbie został przyznany certyfikat na zgodność z normą ISO 9001:2015 do sierpnia 2024 r.

System Zarządzania Jakością zgodny z normą ISO 9001:2015 został wdrożony w ZIPH w 2004 roku. Przygotowana została dokumentacja systemowa, przeszkoleni pracownicy i audytorzy wewnętrzni, a następnie został przeprowadzony audyt certyfikujący przez niezależną jednostkę.

Przeprowadzony audyt zewnętrzny potwierdził, że System Zarządzania jest utrzymywany i doskonalony, zgodnie z wymaganiami normy ISO 9001:2015 oraz innymi mającymi zastosowanie wymaganiami. Obszarami badanymi były m.in. proces zarządczy, obieg i zarządzanie dokumen-

tacją, realizacja usług, współpraca z dostawcami oraz organizacja i prowadzenie szkoleń. Podczas przeprowadzonego audytu nie stwierdzono niezgodności, stąd audytorzy zarekomendowali wydanie ZIPH certyfikatu.

- *Cieszy nas pozytywna ocena audytorów. Od wielu lat staramy się udoskonalać nasz system zarządzania jakością. Dowodem na to są nie tylko pozytywne oceny otrzymywane podczas audytów przeprowadzonych przez audytorów, ale przede wszystkim zadowolenie naszych klientów* – mówi Kamila Sz wajkowska, dyrektor ZIPH.

(MM)

Ciekawy okres transformacji

Wywiad z Jackiem Jeremiczem, Specjalistą ds. Ochrony środowiska i energii w IHK Ostbrandenburg (Izba Przemysłu i Handlu Wschodniej Brandenburgii, największa instytucja gospodarcza w Niemczech, skupiająca i reprezentująca we Wschodniej Brandenburgii interesy 42 tys. firm).

- W minionych tygodniach sporo się mówi o spowolnieniu niemieckiej gospodarki. W jak dużym stopniu odczuwa się to zahamowanie we wschodniej Brandenburgii?

- Pojawiły się w ostatnim czasie dane gospodarcze, które mogą niepokoić. Jeszcze tego - póki co w regionie - nie odczuwamy. Według najnowszych danych jesteśmy obecnie najlepiej rozwijającym się regionem w Niemczech, co w dużej mierze zawdzięczamy fabryce samochodów elektrycznych – TESLA. Aktualnie zmagamy się z innymi wyzwaniami, przed którymi stoi również Polska. Bardzo mocno odczuwalny jest brak specjalistów w poszczególnych branżach. Występują również przykłady, szczególnie w gastronomii, gdzie firmy ograniczają lub nawet zamykają swoją działalność. Kolejne niepokojące zjawisko, o którym muszę wspomnieć to obecne ceny energii. Generalnie są one dość wysokie w całym Niemczech. Z kolei w samej Brandenburgii obserwujemy również niedostatki infrastruktury. W tym obszarze rząd krajowy i federalny ma sporo do nadrobienia. Myślę tu zwłaszcza o rozbudowie dróg (Autostrada A12 jako przedłużenie A2 po stronie polskiej) oraz sieci kolejowej (Kolej Wschodnia/Linia 203 oraz Linia Kolejowa RE1: Berlin-Frankfurt (Oder)-Warszawa).

- Sytuacja związana z energią i z gazem stanowi duże wyzwanie dla przedsiębiorców z Brandenburgii?

- Ta rzeczywistość nas, jako Izbę, mocno zajmuje. Nasza największa rafineria (PCK Raffinerie GmbH w Schwedt), która produkuje paliwo, była dotychczas zdana na dostawy ropy z Rosji. Wprowadzone embargo spowodowało pewne zawirowania, niemniej aktualna sytuacja wydaje się być stabilna, gdyż doszło do nawiązania kontaktów m. in. z Kazachstanem. Te posunięcia spowodowały, że zostały przyspieszone działania transformacyjne w PCK z inną naszą flagową spółką, jaką jest w Brandenburgii Enertrag z siedzibą niedaleko miejscowości Prenzlau. Oba przedsiębiorstwa wspólnie przygotowują dużą inwestycję związaną z produkcją wodoru, której wartość szacowana jest na kilka miliardów euro. Wspomniany pierwiastek ma aktualnie w Niemczech wysoki priorytet, jeśli chodzi o alternatywę dla paliw kopalnych. Ten projekt został także zaprezentowany podczas naszej wspólnej 4. Polsko-Nie-

mieckiej Konferencji Energetycznej w sierpniu br. w Szczecinie.

- Niemcy kilkanaście lat temu postawili na zieloną gospodarkę. Jakie wnioski z wazszych doświadczeń mogą płynąć dla lubuskich przedsiębiorców?

- Znajdujemy się w bardzo ciekawym okresie transformacji gospodarczej. Wyzwania, z jakimi przyszło nam się zmagać w ostatnich kilku latach posunęły pewne kwestie bardzo do przodu. Dodatkowo pojawiają się coraz to nowe kwestie związane ze zmianami klimatu. W Niemczech, podobnie jak w Polsce, ponad 90% firm to małe i średnie biznesy, a to one najbardziej odczuwają wszelkie zmiany i niedostatki w gospodarce. Dochodzą do tego wyzwania wynikające z uchwalonego przez Unię Europejską *Zielonego Ładu*, który jest jednocześnie strategią rozwoju gospodarczego. Jestem zdania, że powinniśmy uczyć się od siebie wzajemnie i współpracować, choćby tworząc lokalne łańcuchy dostaw. W Niemczech trwa obecnie kampania skierowana do firm i społeczeństwa, informująca, jak ważny jest zrównoważony rozwój. Przykładem są chociażby tegoroczne susze. Kiedy już pojawia się deszcz to są to zazwyczaj opady intensywne, lecz krótkie i woda zamiast wnikać w grunt szybko spływa bądź występują lokalne podtopienia. Wyzwanie polega więc na tym, aby tę wodę zatrzymać, utworzyć rezerwuary, tak aby nam jej w przyszłości nie zabrakło. Od kilkunastu miesięcy prowadzimy działania w tym ważnym - zarówno gospodarczo, jak i społecznie - temacie z innymi izbami przemysłowo-handlowymi w Niemczech. Wspólnie wystosowaliśmy stanowisko do rządu krajowego, w którym zwracamy uwagę na potrzebę pilnego podjęcia działań w tym zakresie.

- W wyniku zmian w globalnej gospodarce następuje proces deglobalizacji. Gdzie widzi Pan największy potencjał do współpracy przedsiębiorców z Lubuskiego i z Brandenburgii?

- Jestem gorącym zwolennikiem współpracy transgranicznej. Najbardziej oczywistym przykładem takiego współdziałania może być proces wdrażania zapisów *Zielonego Ładu*. W tej kwestii na wielu płaszczyznach jesteśmy na podobnym etapie. To samo dotyczy badań

i technologii związanych z wykorzystaniem wodoru. Niemieccy przedsiębiorcy mogą dzielić się swoimi doświadczeniami związanymi z odnawialnymi źródłami energii (OZE). Brandenburgia to pierwszy w Niemczech kraj związany pod względem produkcji energii z OZE. Podczas ostatniego spotkania władz obu Izb (IHK Ostbrandenburg i ZIPH) zapadła decyzja o wspólnej organizacji, na wiosnę 2024 roku, konferencji dotyczącej zrównoważonego rozwoju na pograniczu brandenbursko-lubuskim. Za jeden z jej celów obrano identyfikację obszarów, w których przedsiębiorcy z obu stron Odry mogliby współpracować. A tych wydaje się być całkiem sporo, przed nami bowiem identyfikacja ładu węglowego dla produktów i usług, sprawozdania niefinansowe przedsiębiorstw rozumiane jako raport zrównoważonego rozwoju czy taksonomia, czyli system klasyfikacji zrównoważonej działalności gospodarczej, którego celem jest motywacja do przekierowywania inwestycji w kierunku technologii niskoemisyjnych. Część z nich dotyczy dziś dużych firm, ale już za kilka lat będzie obowiązywał również małe i średnie firmy. Podsumowując: żeby odpowiedzieć na wymienione wyzwania, wspólnie z ZIPH złożyliśmy również projekt do programu współpracy transgranicznej Interreg VI A. Dotyczy on utworzenia polsko-niemieckiego centrum zrównoważonego rozwoju i ma pomóc przedsiębiorcom z obu stron Odry we wdrażaniu *Zielonego Ładu*.

- Dziękujemy.

Rozmawiali:

Jarosław Libelt i Tomasz Molski

Bony szkoleniowe dłużej

Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa cały czas posiada środki dla firm, które chcą skorzystać z możliwości uzyskania dofinansowania na podniesienie kompetencji właścicieli i pracowników w ramach projektu Lubuskie Bony Szkoleniowe.

Dzięki pozytywnej decyzji Urzędu Marszałkowskiego wydłużony został czas trwania projektu, co oznacza, że przedsiębiorcy będą mogli skorzystać z funduszu szkoleniowego do 7 listopada bieżącego roku.

Lubuskie Bony Szkoleniowe to działanie skierowane do firm z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na obszarze subregionu gorzowskiego, tj.: w powiatach: strze-

lecko-drezdeneckim, gorzowskim, słubickim, sulęcińskim, międzyrzeckim oraz w mieście Gorzów Wielkopolski.

Przedsiębiorcy mogą uzyskać dofinansowanie na usługi rozwojowe m. in. w zakresie usług szkoleniowych lub usług doradczych.

Choć przedsiębiorcy sami wybierają interesujące ich usługi, to należy pamiętać, że dofinansowanie można uzyskać wyłącznie na usługi dostępne w Bazie Usług Rozwojowych (www.uslugirozwojowe.parp.gov.pl). Wysokość wsparcia do wykorzystania na firmę jest uzależniona od wielkości danego przedsiębiorstwa. I tak: mikro firmy ubiegać się mogą maksymalnie o 20 tysięcy złotych, małe firmy o 30 tysięcy złotych, a średnie przedsiębiorstwa o 60 tysięcy złotych. Maksymalna kwota dofinansowania, jaką można przeznaczyć na jednego pracownika to 10 tysięcy złotych.

- *W puli dostępnych w ZIPH dla lubuskich przedsiębiorców środków wciąż pozost*

stało nieco ponad milion złotych. Kwota ta sukcesywnie się zmniejsza, dlatego firmy, które zamierzają skorzystać z dofinansowania oferowanego przez Izbę powinny się pośpieszyć. Z usług oferowanych w projekcie w minionych latach skorzystało 3242 pracowników i właścicieli firm z sektora MŚP. Dzięki programowi „Lubuskie Bony Szkoleniowe w subregionie gorzowskim - edycja II”, którego operatorem jest ZIPH zrealizowano w naszym regionie usługi szkoleniowe i doradcze dla 1478 firm – podsumowuje Anna Wesołowska, z-ca dyrektora ds. projektów w Zachodniej Izbie Przemysłowo-Handlowej.

Szczegółowe informacje o projekcie znaleźć można na stronie: www.bony.ziph.pl. Z konsultantami można też skontaktować się poprzez specjalnie do tego utworzoną infolinię pod numerem telefonu: +48 732 732 650.

Marzena Młynarczyk

Izbowy program dla organizacji pozarządowych

Izba chce pomóc organizacjom pozarządowym w ekonomizacji i dostosowaniu do wymagań współczesnej gospodarki. W październiku uruchamia nowy program skierowany do podmiotów ekonomii społecznej.

13 września w Starostwie Powiatowym w Myśliborzu Zachodnia Izba Przemysłowo-Handlowa zorganizowała pierwsze spotkanie informacyjne w tej sprawie z przedstawicielami organizacji pozarządowych. Celem rozpoczynającego się w październiku projektu jest wzmocnienie pozycji rynkowej i poprawa

ekonomizacji podmiotów ekonomii społecznej w województwach: lubuskim i zachodniopomorskim.

W jaki sposób Izba chce realizować tą pomoc? Jak mówi dyrektor ZIPH Kamila Sz wajkowska na początku to przede wszystkim wsparcie szkoleniowe i doradcze. Obejmować ono będzie takie dziedziny jak: zarządzanie organizacją, pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania, prawo pracy czy księgowość i rachunkowość. Uczestnicy będą również mogli skorzystać ze wsparcia w zakresie marketingu i komunikacji w mediach społecznościowych. Drugim etapem będzie doradztwo prowadzone przez ekspertów, którzy opiekować się będą poszczególnymi podmiotami i nadzorować proces wprowadzanych zmian. Ostatnim etapem wsparcia będzie sieciowanie

z przedsiębiorcami. Izba chce w ten sposób zainicjować partnerstwa branżowe, które na trwałe mogłyby ze sobą współpracować.

- *Każda forma podejmowania aktywności gospodarczej zasługuje na uznanie. Nasz program to przede wszystkim nowe możliwości wsparcia dla podmiotów ekonomii społecznej, które często borykają się z różnego rodzaju niedostatkami. I nie zawsze chodzi tylko o pieniądze. Poprzez nasz projekt chcemy wspomóc je organizacyjnie, tak, aby mogły sprostać wyzwaniom stawianym przez rynek. Znam wiele chwalebnych przykładów współpracy tego typu podmiotów, które trwają wiele lat i przynosi obopólną korzyść – mówi Kamila Sz wajkowska, dyrektor ZIPH.*

(MM)

Wszystkie sprawy w jednym miejscu

Wywiad z Rafałem Adamczakiem, prezesem zarządu Agencji Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze.

- W jaki sposób ARR pomaga lubuskim przedsiębiorcom?

- Działalność naszej instytucji składa się z kilku elementów. Głównymi są Lubuski Fundusz Pożyczkowy oraz różnego rodzaju projekty „miękkie” skierowane do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw. LFP to wsparcie biznesu w postaci niskoprocentowanych pożyczek na rozwój. Natomiast projekty to możliwość podnoszenia kwalifikacji pracowników lubuskich firm.

- W ostatnich dwóch latach ARR przeszła dużą zmianę wizerunkową i organizacyjną. Z czym były związane te zmiany?

- Do tej pory Lubuski Fundusz Pożyczkowy i część projektowa ARR były raczej odrębnymi bytami. Doszliśmy do wniosku, że dużo większą korzyść dla przedsiębiorców może przynieść połączenie tych dwóch elementów, które się uzupełniają.

- Od tego roku ARR przeniosła się do nowej siedziby. Co w funkcjonowaniu ARR przyniosła ta zmiana?

- Od samego początku działalność Agencji Rozwoju Regionalnego była rozbita na dwie lokalizacje. Nie sprzyjało to właściwej identyfikacji. Często przedsiębiorcy nawet nie wiedzieli, że Lubuski Fundusz Pożyczkowy to produkt ARR. Dwie lokalizacje generowały ponadto wiele mniejszych i większych problemów, jak choćby koszty utrzymania budynków oraz utrudniony proces administracyjno-logistyczny. Postanowiliśmy więc to połączyć i skumulować w jednej siedzibie. Od sierpnia bieżącego roku funkcjonujemy w nowej lokalizacji przy ulicy Bohaterów Westerplatte 32 w samym centrum Zielonej Góry.

- Rzeczywiście słychać wśród przedsiębiorców pozytywny oddźwięk tej przemiany...

- Cieszę się, bo oprócz połączenia wszystkich usług Agencji w jednym miejscu przede wszystkim zapewniliśmy większy komfort dla odwiedzających nas klientów. Mamy przy budynku prywatny parking dla zainteresowanych. Przedsiębiorcy, którzy do nas przychodzą w jednym miejscu mogą załatwić wszystkie swoje sprawy. Jesteśmy w tej chwili na ostatnim etapie doposażania naszej sali konferencyjnej, którą będziemy udostępniać na wynajem.

- Kto może skorzystać z usług ARR?

- Nasza oferta kierowana jest głównie do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw z terenu województwa lubuskiego. Niemniej z naszych usług mogą skorzystać również firmy, które nie są tu zarejestrowane, ale chcą pozyskać środki na inwestycje w Lubuskiem.

- Proszę przybliżyć plany na rozwój Agencji w najbliższej przyszłości?

- W nowej perspektywie budżetowej Unii Europejskiej będziemy starali się pozyskać środki zewnętrznie spoza regionu. Wszystko po to, aby móc obsłużyć - wspólnie z partnerami z innych województw - podmioty z całej Polski. W najbliższym czasie chcemy zająć się dwoma nowymi dla nas zagadnieniami. Mam na myśli projekty własne, które są w początkowej fazie realizacji. Pierwszy z nich to Lubuska Platforma Innowacji. Jej celem będzie wspieranie innowacyjnych pomysłów, które mają szansę się skomercjalizować. W dużym skrócie chcemy stworzyć platformę internetową, której celem będzie gromadzenie osób posiadających ciekawe pomysły na biznes. Nasze zadanie ma polegać na ich wsparciu w początkowym etapie, tak aby miały szansę wejść w przyszłości na rynek. Stworzymy swojego rodzaju komitet złożony z ekspertów, przed którym młodzi ludzie będą prezentować swoje pomysły. Nasza misja ma polegać na ich ocenie pod kątem możliwości powodzenia na rynku. Dla najlepszych pragniemy świadczyć wsparcie doradcze.

- Na czym będzie polegał drugi projekt?

- Chcemy wejść w obszar odnawialnych

źródeł energii. Dotyczy to zwłaszcza wykorzystania wodoru w Lubuskiem. W tym roku zorganizowaliśmy konferencję na ten temat. Spotkała się ona z dużym zainteresowaniem i to zarówno różnego rodzaju instytucji, jak i samych przedsiębiorców. Wspólnie z naszymi partnerami chcemy podjąć pracę nad analizą i opracowaniem strategii rozwoju w tym zakresie dla naszego regionu. A wszystko ma potrwać do 2030 roku pod nazwą „Wodorowe Lubuskie”. Docelowo chcemy stworzyć klastry energii w powiatach regionu lubuskiego, których celem będzie odpowiednie gospodarowanie OZE i dążenie do niezależności energetycznej.

- Z czego jest Pan najbardziej zadowolony w zakresie funkcjonowania ARR na przestrzeni minionych dwóch lat?

- Uważam, że jeszcze dwa lata temu ARR była mało rozpoznawalna na lubuskim rynku. Udało nam się przez ten okres mocno odwrócić ten trend. Posłużył temu m.in. rebranding marki. Weszliśmy też w nowe obszary i postawiliśmy na profesjonalizację usług. Dużym krokiem w rozwoju jest oczywiście wspomniana nowa siedziba w centrum miasta. Cały czas obserwujemy zmiany na rynku i staramy się odpowiadać na zapotrzebowanie przedsiębiorców. Jak już wspomniałem mamy nowe ciekawe plany na przyszłość i liczę, że zrealizujemy je z sukcesem.

- Dziękujemy.

Rozmawiali:

Jarosław Libelt i Tomasz Molski

Arctic Paper Kostrzyn S.A

– 30 lat od prywatyzacji kostrzyńskiej fabryki papieru

Kostrzyńska papiernia działa w Kostrzynie nad Odrą nieprzerwanie od kilkudziesięciu lat.

od lat może pochwalić się nie tylko dobrymi wynikami finansowymi, ale także jest jednym z cenionych pracodawców w województwie lubuskim.

30 lat później można śmiało stwierdzić, że firma osiągnęła sukces jako przedsiębiorstwo i ten sukces zawdzięcza przede wszystkim swoim pracownikom

- Jubileusz firmy, który obchodzony był 15 i 16 września jest formą podziękowania dla naszych pracowników – a jest za co dziękować – mówi Prezes firmy Michał Jarczyński. - W roku ubiegłym zdobyliśmy tytuł Lubuskiego Lidera Biznesu w kategorii duże przedsiębiorstwa, a także tytuł Lubuskiego Lidera Innowacji w tej samej kategorii, z innowacyjnym produktem Amber Terra, który wytwarzany jest w nowoczesnej technologii opartej na zastosowaniu crosslinkerów. Wpływa to na zredukowanie ilości energii cieplnej używanej w procesie suszenia wstęgi papieru, a to oznacza niższą emisję CO2. Arctic Paper Kostrzyn S.A. otrzymał także złoty medal w ocenie praktyk i sposobu postępowania dostawców w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu. Ocena została przeprowadzona przez platformę technologiczną EcoVadis. Ten rok przyniósł nam wyróżnienie i certyfikat „Pracodawca Przyjazny Pracownikom”, który oficjalnie zostanie odebrany z rąk Prezydenta Andrzeja Dudy 10 października.

Do prywatyzacji papierni doszło w roku 1993. To był czas dynamicznych zmian, problemów jakie opanowały wówczas przedsiębiorstwa państwowe czy wszechobecnego niezadowolenia, co wpływało na polską codzienność. Do tego panowało wysokie bezrobocie, a także inflacja na poziomie 35% na koniec grudnia 1993 roku.

Mimo tak olbrzymiej niepewności ekonomicznej i nieprzewidywalności rynku nabywcą 80% akcji kostrzyńskiej papierni została szwedzka firma Trebruk AB. W rozwój fabryki zainwestowano na przestrzeni lat setki milionów złotych. Zamknięto m.in. przestarzałą i uciążliwą dla środowiska celulozownię, a sześć lat później uruchomiono jedną z najnowocześniejszych w całym regionie biologiczną oczyszczalnię ścieków. Zainwestowano kolejne miliony w uruchomienie nowoczesnej elektrociepłowni gazowej, która zasilana jest ze złóż lokalnych, a także wybudowano nowoczesne centrum dystrybucyjno-logistyczne o powierzchni 16 tys. m².

Przez te wszystkie lata Arctic Paper Kostrzyn S.A. nie zwalniała tempa. Inwestycje w rozwój nowych technologii, poprawę jakości produkowanego papieru, a także działalność zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju doprowadziły do stworzenia silnego, stabilnego przedsiębiorstwa, które

- Jubileusz Arctic Paper Kostrzyn S.A, to możliwość zaprezentowania się jako rzetelna i zaangażowana w rozwój pracowników firma. Jesteśmy filarem lokalnej społeczności, zaangażowanym w życie społeczne i kulturalne. Dbamy, pomagamy, kształcimy. Wspieramy instytucje kulturalne, sportowe, a także angażujemy się w działalność ekologiczną. Dlatego od października tego roku, po obchodach Jubileuszu, zainaugurujemy Rodzinne Sadzenie Lasu, które na stałe wpisujemy w harmonogram wydarzeń APK. Jesteśmy przedsiębiorstwem nowoczesnym, ale bazującym na wieloletniej tradycji, dlatego we wrześniu zaprosiliśmy wszystkich na Jubileuszowe Drzwi Otwarte Fabryki. To była możliwość poznania zakładu od „środka”, uzyskania odpowiedzi na pytania dotyczące produkcji papieru, a także poznania potencjalnego miejsca pracy. 30 lat za nami i kolejne lata wyłożonej pracy przed nami. Dziękujemy, że jesteście z nami – dodał Prezes Jarczyński.

„Siła papieru, siła doświadczenia” to jubileuszowe hasło kostrzyńskiej fabryki, ale to także siła elastycznego podejścia do zmieniającego się otoczenia i reagowania na nadchodzące zmiany. - Od tego roku bardzo mocno zmieniamy kierunek, w którym będziemy nawigować, czyli energetyka.

Rozpoczęliśmy budowę dużej farmy fotowoltaicznej w Kostrzynie, podjęliśmy decyzję o budowie dużego obiektu produkującego pellet, jako biopaliwo, w Szwecji i kolejne projekty są przygotowywane. Jestem przekonany, że kolejne miesiące i lata to przede wszystkim skupienie się na budowaniu tego fundamentu segmentu energii, także żeby rzeczywiście w perspektywie kilku lat co najmniej 1/4 zysku firmy pochodziła z segmentu energii - powiedział prezes Michał Jarczyński, który otrzymał nagrodę „Najbardziejziej Wiarygodny w Polskiej Gospodarcie - w kategorii Prezes Roku 2022

Kostrzyńska papiernia jest częścią Grupy Arctic Paper - wiodącego producenta wysokiej jakości papieru graficznego, opakowań na bazie surowców naturalnych, wysokiej jakości pulpy celulozowej oraz energii. Firma jest obecna z własnymi biurami sprzedaży w Europie. Arctic Paper S.A. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie i NASDAQ w Sztokholmie. Grupa jest także głównym akcjonariuszem notowanego na giełdzie szwedzkiego producenta celulozy Rottneros AB.

Polecić nie omieszka...

Polecam
Bartosz Zmarzlik

Rzeczywista Roczna Stopa oprocentowania (RRSO) wynosi 8,89 % dla następujących założeń: całkowita kwota kredytu: 247 000 PLN (bez kredytowanych kosztów); okres kredytowania: 276 miesięcy; wkład własny: 20% wartości nieruchomości; oprocentowanie zmienne kredytu: 8,52% w skali roku – wyliczone jako suma aktualnej stopy bazowej kredytu (stopa zmienna WIBOR 3M: 6,92 %) i marży Banku w wysokości 1,60%; 276 miesięcznych równych ratach po 2 045,22 PLN i ostatnia rata wyrównująca 2 046,04 PLN. Całkowity koszt kredytu 317 943,29 PLN, w tym: suma odsetek w całym okresie kredytowania: 317 482,29 PLN, prowizja nie kredytowana za udzielenie kredytu: 0% kwoty udzielonego kredytu wynosząca 0 PLN. Roczna stawka ubezpieczenia kredytowanej nieruchomości od ognia i zdarzeń losowych w TU w ramach oferty Banku 242 PLN. Koszt ustanowienia hipoteki: 200,00 PLN, podatek od czynności cywilno- prawnej (PCC-1) -19,00 PLN. W całkowitym koszcie kredytu Bank nie uwzględnia kosztu wyceny nieruchomości, gdyż nie jest dostawcą tej usługi dodatkowej dla konsumenta. Całkowita kwota do zapłaty wynosi: 564 943,29 PLN. Oprocentowanie kredytu jest zmienne i w okresie obowiązywania umowy kredytu może ulec zmianie w związku ze zmianą stopy referencyjnej WIBOR 3M, która może spowodować, że koszty obsługi kredytu mogą wzrosnąć lub zmaleć. Zmienne oprocentowanie niesie za sobą ryzyko wzrostu wysokości raty, a tym samym całkowitej kwoty do zapłaty. Stawka WIBOR 3M jest ustalana jako średnia arytmetyczna wszystkich kwotowań za okres ostatniego miesiąca w kwartale poprzedzającym kwartał naliczania odsetek. Kalkulacja została dokonana na dzień 03.04.2023 r. na reprezentatywnym przykładzie.

GBS Bank

Dołącz do znajomych

Bank Polski

 www.gbsbank.pl

 Grupa BPS

Zawody przyszłości

Za pięć, dziesięć czy piętnaście lat będziemy marzyć o zupełnie innych ścieżkach kariery niż obecnie. O tym, jakie możliwości zawodowe są najbardziej przyszłościowe, można przeczytać w najnowszym raporcie opracowanym przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pn. „Rynek pracy, edukacja, kompetencje”.

Współcześnie dominuje przekonanie, że niektóre zawody, zwłaszcza te niewymagające specjalistycznej wiedzy i umiejętności, zostaną wyparte przez sztuczną inteligencję. Prognozy są jednak dość zróżnicowane.

Według ekspertów Światowego Forum Ekonomicznego do 2025 r. nawet 85 mln miejsc pracy na całym świecie może zostać zastąpionych przez maszyny i procesy automatyzacji, jednocześnie powstanie 97 mln nowych profesji. Dla wielu osób oznacza to konieczność przekwalifikowania lub przebranżowienia. Naukowcy z Oxfordu przewidują, że do 2061 r. sztuczna inteligencja zdominuje rynek pracy, ale w pełni zastąpi ludzi dopiero w roku 2136. Szacunki z innego źródła (Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) wskazują z kolei, że 65% dzieci rozpoczynających obecnie edukację będzie pracować w zawodach, które jeszcze nie istnieją.

Firmy dopiero wkraczają w sztuczną inteligencję, dlatego jej rozpowszechnienie jest nadal niewielkie. Jak wynika z publikacji PARP-u, wśród krajów Unii Europejskiej sztuczna inteligencja jest wprowadzona przez przedsiębiorstwa na poziomie 23% w Irlandii, 12% w Finlandii i 11% w Danii, do 3% na Węgrzech i Słowenii oraz 2% na Łotwie.

Profesje, które mogą zostać zautomatyzowane, stanowią średnio 27% całego zatrudnienia globalnie. Najbardziej zagrożone są miejsca pracy wymagające niskich i średnich kwalifikacji, w tym budownictwo i górnictwo, rolnictwo, rybołówstwo i leśnictwo, a w mniejszym stopniu zawody związane z produkcją i transportem. Wskazuje się, że branże wymagające wysokich kwalifikacji charakteryzują się najniższym ryzykiem automatyzacji. Tym samym najmniej zagrożone są zawody związane z zarządzaniem oraz usługami społecznymi i socjalnymi.

Co nas czeka za pięć lat?

Według informacji przedstawionych w raporcie do 2028 r. popularność zyska pięć zawodów. Jednym z nich będzie specjalista ds. energii odnawialnej. Do zapotrzebowania na tego

typu profesje przyczynią się rozwój technologii i poszukiwanie zrównoważonych źródeł energii. W związku z rozprzestrzeniającą się digitalizacją wzrośnie popyt na ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa. Z kolei postęp w obszarze technologii genetycznych i biologicznych będzie generował zapotrzebowanie na inżynierów bioinformatyki, odpowiedzialnych za analizę i interpretację danych genetycznych.

Warto zauważyć, że pandemia przyczyniła się do spopularyzowania nauki zdalnej, co niesie za sobą konieczność zatrudnienia specjalistów ds. edukacji online. Współczesny, niezwykle dynamiczny tryb życia i narastające wyzwania związane ze zdrowiem psychicznym sprawiają, że już teraz obserwowany jest niedobór psychologów i psychiatrów, a potrzeby w tym zakresie będą rosły.

Kogo będą szukać headhunterzy za 10 lat?

W ciągu najbliższej dekady będziemy obserwować wzrost popytu na specjalistów od sztucznej inteligencji (AI). Będą oni odpowiedzialni za projektowanie i wdrażanie tej zaawansowanej technologii i zarządzanie nią. Z kolei medycyna i inne dziedziny nauki staną przed nowymi możliwościami. Precyzyjne modyfikacje DNA zyskają ogromny potencjał w leczeniu wielu chorób dziedzicznych oraz schorzeń o podłożu genetycznym. To przełoży się na wzmożone zainteresowanie specjalistami ds. edycji genów. Stopniowe upowszechnianie kryptowalut i technologii blockchain spowoduje rosnące zapotrzebowanie na ekonomistów kryptowalut.

Niezwykle przyszłościowa wydaje się technologia produkcji żywności (np. mięso z hodowli komórkowej), która doprowadzi do powstania

nowych stanowisk pracy, m.in. technologów żywności. Wyzwaniem nadal pozostaną kwestie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska, dlatego wzrośnie również zapotrzebowanie na specjalistów od zmian klimatu.

Zawody przyszłości w perspektywie 15 lat

Za 15 lat kluczowym aspektem w dziedzinie klimatu będzie zrozumienie i skuteczne zarządzanie konsekwencjami zmian klimatycznych. W związku z tym powstanie zapotrzebowanie na specjalistów ds. adaptacji klimatycznej. Wzrośnie również popyt na inżynierów biomedycznych, którzy będą odpowiedzialni za projektowanie i wdrażanie terapii genowych. W miarę postępującej zaawansowanej eksploatacji kosmicznej kluczową rolę będą odgrywać inżynierowie terraformacji, którzy będą uczestniczyli w opracowywaniu i adaptacji zaawansowanych technologii, zapewniających załogom kosmicznym odpowiednią ochronę dotyczącą ekstremalnych warunków panujących w przestrzeni kosmicznej.

Mimo budzących zarówno lęk, jak i nadzieję przewidywań i medialnych doniesień o znikających i nowych zawodach, trzeba pamiętać, że o ile kierunek prognoz dotyczących zawodów przyszłości można uznać za słuszny, o tyle do konkretnych szacunków dotyczących tak odległej perspektywy należy podchodzić z dystansem. Warto też mieć na uwadze tzw. czarne łabędzie, czyli zdarzenia nieoczekiwane, trudne do przewidzenia, a często mające ogromny wpływ na świat i gospodarkę (np. pandemia).

Opracowano na podstawie raportu PARP – „Rynek pracy, edukacja, kompetencje” – lipiec 2023 r.

ZACHODNIA IZBA
PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA

66-400 Gorzów Wielkopolski,
ul. Kosynierów Gdyńskich 108
NIP 599 286 26 34, Regon 211293154

Biuro czynne
od poniedziałku do piątku
w godzinach 7.30-15.30.

Sekretariat

T: +48 95 739 03 11
M: +48 535 111 217
E: sekretariat@ziph.pl

Dział Kadr i Księgowości

T: +48 535 111 219
E: a.kuzian@ziph.pl

Dział Marketingu

T: +48 696 007 665
E: t.molski@ziph.pl

Dział edukacji zawodowej

T: +48 605 035 417
E: a.beszczynska@ziph.pl

Dział ubezpieczeń

T: +48 535 111 217
E: a.elzanowska@ziph.pl

Dział projektów unijnych

T: +48 576 850 300
E: a.wesolowska@ziph.pl

Dział legalizacji dokumentów

T: +48 576 550 350
E: m.mlynarczyk@ziph.pl

Lubuskie Bony Szkoleniowe
INFOLINIA: +48 732 732 650

Lubuskie Bony Wsparcia
INFOLINIA: +48 534 052 819

Oddział
w Zielonej Górze
ul. Bohaterów Westerplatte 23
65-078 Zielona Góra
E: biurozgora@ziph.pl

Strona www: ziph.pl

Wyniki przemysłu w sierpniu

Główny Urząd Statystyczny opublikował wyniki przemysłu w sierpniu 2023 roku. Okazały się one nieco gorsze od oczekiwań rynkowych. Po wykluczeniu wpływu czynników o charakterze sezonowym dane pokazują wzrost produkcji sprzedanej o 0,6% w stosunku do lipca br. oraz spadek o 1,8% w porównaniu z ubiegłym rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu w ujęciu miesięcznym wzrosła we wszystkich grupach: w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę o 3,1%; w górnictwie i wydobywaniu o 2,2%; w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji o 0,9% a przetwórstwie przemysłowym o 0,8%.

W porównaniu z sierpniem ubiegłego roku produkcja sprzedana przemysłu spadła w przypadku górnictwa i wydobywania (o 7,5%); dostawy wody, gospodarowania ściekami i odpadami, rekultywacji (o 3,4%) oraz przetwórstwa przemysłowego (o 2,1%). Wzrosła natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę (o 1,7%).

Szczegółowe dane o produkcji przemysłowej (w cenach stałych) w sierpniu w poszczególnych działach przemysłu pokazują wzrost produkcji w ujęciu miesięcznym w 21 (spośród 34) działach przemysłu. Produkcja sprzedana wzrosła w przypadku m.in.: mebli (o 24,1%); chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 9,3%); wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,5%); naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (o 5,4%); artykułów spożywczych (o 4,1%); papieru i wyrobów z papieru (o 3,9%); wyrobów z metali (o 3,7%). W porównaniu z poprzednim miesiącem produkcja spadła w 13 działach, w tym m.in. w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 13,7%); produkcji metali (o 2,6%); produkcji urządzeń elektrycznych (o 2,2%); produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 1,8%).

Produkcja sprzedana przemysłu w ujęciu rocznym spadła (w cenach stałych) w 23 (spośród 34)

działach przemysłu, wśród których znalazły się m.in.: wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (spadek o 19,9%); produkcja metali (spadek o 17,9%); produkcja papieru i wyrobów z papieru (spadek o 12,3%); produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (spadek o 12,2%); produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (spadek o 11,1%); produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (spadek o 8,5%); produkcja urządzeń elektrycznych (spadek o 7,3%); produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (spadek o 7,0%). Wzrost produkcji r/r odnotowano w 11 działach a dotyczył m.in. naprawy, konserwacji i instalowania maszyn i urządzeń (wzrost o 22,0%); produkcji pozostałego sprzętu transportowego (wzrost o 15,3%); produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (wzrost o 14,0%); produkcji maszyn i urządzeń (wzrost o 9,9%).

W sierpniu odnotowano spadek produkcji w skali roku w przypadku produkcji dóbr zaopatrzeniowych (o 7,8%); dóbr konsumpcyjnych trwałych (o 6,4%); dóbr związanych z energią (o 4,4%) oraz dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (o 0,9%). Wzrosła natomiast produkcja dóbr inwestycyjnych (o 10,5%).

Ceny przemysłowe w sierpniu wzrosły w ujęciu miesięcznym przeciętnie o 0,1% (w lipcu – zgodnie ze zweryfikowanymi danymi GUS – odnotowano spadek o 1,1% m/m). W stosunku do sierpnia ub. roku ceny spadły o 2,8% (w lipcu, według uaktualnionych danych GUS, ceny spadły o 2,1% r/r).

W okresie I-VIII 2023 ceny wzrosły r/r o 6,2%. Wzrost cen w ujęciu miesięcznym zanotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 0,2%). W stosunku do lipca br. ceny spadły w górnictwie i wydobywaniu (o 0,7%); w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,4%) oraz w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 0,1%).

W ujęciu rocznym ceny spadły w przetwórstwie przemysłowym (o 5,4%). Wzrosły natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,7%); w górnictwie i wydobywaniu (o 5,5%) oraz w dostawie wody i gospodarowaniu ściekami (o 3,1%).

Opracowanie: Krajowa Izba Gospodarcza

USŁUGI ROZWOJOWE DLA LUBUSKICH MMŚP

Lubuskie Bony Szkoleniowe to działanie skierowane do firm z sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, prowadzących działalność gospodarczą na obszarze subregionu gorzowskiego, tj.: w powiatach: strzelecko-drezdeneckim, gorzowskim, słubickim, sulęcińskim, międzyrzeckim oraz w mieście Gorzów Wielkopolski.

Przedsiębiorcy mogą uzyskać dofinansowanie między innymi do: usług szkoleniowych, doradczych oraz różnego rodzaju egzaminów. Wysokość wsparcia do wykorzystania na firmę jest uzależniona od wielkości danego przedsiębiorstwa. Mikro firmy ubiegać się mogą maksymalnie o 20 tysięcy złotych, małe firmy o 30 tysięcy złotych, a średnie przedsiębiorstwa o 60 tysięcy złotych. Maksymalna kwota dofinansowania, jaką można przeznaczyć na jednego pracownika to 10 tysięcy złotych.

INFOLINIA: +48 732 732 650

Projekt "Lubuskie Bony Szkoleniowe szansą dla przedsiębiorców i pracowników subregionu gorzowskiego EDYCJA II" jest dofinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 Działanie 6.5 "Usługi Rozwojowe dla MMŚP"

Polska
Strefa Inwestycji

Zainwestuj w północno - zachodniej Polsce

Polska Strefa Inwestycji

Kostrzyńsko-Słubicka
Specjalna Strefa Ekonomiczna